

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(δεύτερο τμήμα)
της 21ης Οκτωβρίου 2015

Υπόθεση F-57/14

AQ
κατά
Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Υπαλληλική υπόθεση — Υπάλληλοι — Κανονισμός 45/2001 — Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συνελέγησαν για ιδιωτικούς σκοπούς — Διοικητική έρευνα — Πειθαρχική διαδικασία — Δικαιώματα άμυνας — Υποχρέωση αιτιολογήσεως — Πειθαρχική κύρωση — Αναλογικότητα»

Αντικείμενο: Προσφυγή-αγωγή ασκηθείσα δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ, το οποίο έχει εφαρμογή στη Συνθήκη ΕΚΑΕ βάσει του άρθρου 106α της Συνθήκης αυτής, με την οποία ο ΑQ ζητεί, αφενός, να ακυρωθεί η απόφαση της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 19ης Μαρτίου 2014, με την οποία απορρίφθηκε η διοικητική ένστασή του, καθώς και, στο μέτρο που είναι απαραίτητο, να ακυρωθεί η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, με την οποία του επιβλήθηκε η πειθαρχική κύρωση της επιπλήξεως και, αφετέρου, να υποχρεωθεί η Επιτροπή να του καταβάλει ως αποζημίωση το ποσό των 5 000 ευρώ, εκτιμώμενο *ex aequo et bono*.

Απόφαση: Η προσφυγή-αγωγή απορρίπτεται. Ο ΑQ φέρει τα δικαστικά του έξοδα και καταδικάζεται στα έξοδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Περίληψη

1. Υπάλληλοι — Καθήκον μέριμνας που υπέχει η Διοίκηση — Υποχρέωση της Διοικήσεως να απευθύνεται σε υπάλληλο σε γλώσσα που αυτός γνωρίζει εις βάθος — Περιεχόμενο (Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 41 § 4)

2. Υπάλληλοι — Πειθαρχικό καθεστώς — Πειθαρχική διαδικασία — Σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας — Διοικητική έρευνα — Υποχρέωση της Διοικήσεως να κοινοποιήσει τα στοιχεία του φακέλου κατά τη διεξαγωγή της διοικητικής έρευνας — Δεν υφίσταται (Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων, παράρτημα ΙΧ, άρθρα 1 και 2)

3. Υπάλληλοι — Πειθαρχικό καθεστώς — Πειθαρχική διαδικασία — Κίνηση πειθαρχικής διαδικασίας — Υποχρέωση της Διοικήσεως να κοινοποιήσει τα στοιχεία του φακέλου πριν την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας — Προϋπόθεση — Τήρηση των νόμιμων συμφερόντων εμπιστευτικότητας (Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 41 § 2, στοιχείο β'· Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων, παράρτημα ΙΧ, άρθρο 3)

4. Υπάλληλοι — Δικαιώματα και υποχρεώσεις — Προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα — Παράβαση — Εφαρμογή πειθαρχικών κυρώσεων (Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 8· κανονισμός 45/2001, άρθρα 4, § 1, στοιχείο β', και 49)

5. Υπάλληλοι — Βλαπτική απόφαση — Πειθαρχική κύρωση — Υποχρέωση αιτιολογήσεως — Περιεχόμενο (Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων, άρθρο 25, εδ. 2)

6. Υπάλληλοι — Πειθαρχικό καθεστώς — Κύρωση — Τήρηση της αρχής της αναλογικότητας — Βαρύτητα του παραπτώματος — Κριτήρια εκτιμήσεως (Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων, παράρτημα ΙΧ, άρθρο 10)

1. Μολονότι τα θεσμικά όργανα οφείλουν, δυνάμει του καθήκοντος μέριμνας που υπέχουν, να απευθύνονται σε υπάλληλο σε γλώσσα που αυτός γνωρίζει εις βάθος, εντούτοις από το άρθρο 41, παράγραφος 4, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι δυνατόν να συναχθεί ότι κάθε απόφαση που απευθύνει θεσμικό όργανο της Ένωσης σε υπάλληλό του πρέπει να έχει συνταχθεί στη γλώσσα της επιλογής του τελευταίου. Ειδικότερα, η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή στις μεταξύ των οργάνων και των υπαλλήλων τους σχέσεις μόνο στην περίπτωση στην οποία οι υπάλληλοι απευθύνουν έγγραφο στα όργανα υπό την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης και όχι υπό την ιδιότητα του υπαλλήλου ή μέλους του λοιπού προσωπικού της Ένωσης .

Συνεπώς, υπάλληλος δεν δύναται να επικαλείται λυσιτελώς την προαναφερθείσα διάταξη εφόσον είχε τη δυνατότητα, κατά τη διάρκεια της διοικητικής έρευνας και της πειθαρχικής διαδικασίας, να εκφραστεί στη γλώσσα της προτιμήσεώς του και εφόσον είχε στη διάθεσή του επαρκή προθεσμία προκειμένου να ζητήσει να γίνει η ακρόασή του σε άλλη γλώσσα κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας.

Επιπροσθέτως δεν συντρέχει ούτε παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 3, στοιχείο α', της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι κάθε κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να πληροφορηθεί σε γλώσσα την οποία κατανοεί, τη φύση και τον λόγο της εναντίον του κατηγορίας, καθόσον η προαναφερθείσα διάταξη έχει εφαρμογή μόνον σε ποινικές υποθέσεις.

(βλ. σκέψεις 58, 61 και 62)

Παραπομπή:

ΔΕΕ: απόφαση της 8ης Μαΐου 2008, Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, σκέψη 57

ΔΔΔΕΕ: διατάξεις της 7ης Οκτωβρίου 2009, Marcuccio κατά Επιτροπής, F-122/07, EU:F:2009:134, σκέψεις 63 και 65, και Marcuccio κατά Επιτροπής, F-3/08, EU:F:2009:135, σκέψεις 31 και 33

2. Από το άρθρο 2 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ, το οποίο παραπέμπει στο άρθρο 1 του ίδιου παραρτήματος, συνάγεται ότι, κατά τη διάρκεια διοικητικής έρευνας, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να ενημερώνεται για την εμπλοκή του στο μέτρο που η ενημέρωση αυτή δεν βλάπτει την ομαλή διεξαγωγή της εν λόγω έρευνας.

Η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) δεν παραβαίνει το άρθρο 2 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ ούτε προσβάλλει τα δικαιώματα άμυνας υπαλλήλου στο πλαίσιο διοικητικής έρευνας, όταν αυτός έχει ενημερωθεί για την έναρξη της εν λόγω έρευνας και του κοινοποιείται η έκθεση της διοικητικής έρευνας, γεγονός που υπερβαίνει την υποχρέωση που επιβάλλεται στην εν λόγω αρχή από το άρθρο 2 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ, το οποίο δεν

προβλέπει παρά μόνον την κοινοποίηση των πορισμάτων της εκθέσεως της διοικητικής έρευνας στον ενδιαφερόμενο. Επιπροσθέτως, μόνον κατά το πέρας της διοικητικής έρευνας ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει τα έγγραφα που έχουν άμεση σχέση με τους ισχυρισμούς που προβλήθηκαν εις βάρος του.

(βλ. σκέψεις 67 έως 71)

3. Το άρθρο 3 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ επιβάλλει, βεβαίως, στην ΑΔΑ την υποχρέωση, προτού αποφασίσει την κίνηση πειθαρχικής διαδικασίας, να κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο όλα τα στοιχεία του φακέλου πριν την ακρόασή του, αλλά η Διοίκηση υποχρεούται επίσης, βάσει του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο β', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν παρέχει στον ενδιαφερόμενο πρόσβαση στον φάκελο που τον αφορά, να τηρεί τα νόμιμα συμφέροντα της εμπιστευτικότητας.

Στο μέτρο που οι διενεργούντες την έρευνα έχουν θέσει στη διάθεση του ενδιαφερομένου υπαλλήλου, ήδη από την έναρξη της διαδικασίας της διοικητικής έρευνας, τις πληροφορίες που τον αφορούν και οι οποίες εμπεριέχονταν σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απηύθυνε άλλος υπάλληλος στο Γραφείο ερευνών και πειθαρχικών υποθέσεων της Επιτροπής, η κοινοποίηση του εν λόγω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το πρώτον μετά την ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν μπορεί να θίξει τα δικαιώματά του άμυνας.

(βλ. σκέψεις 73, 79 και 80)

4. Το άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και ο κανονισμός 45/2001, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, που αναγνωρίζουν στα πρόσωπα νομικές προστατευόμενα δικαιώματα, έχουν εφαρμογή στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως, από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν εν όλω ή εν μέρει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 49 του κανονισμού 45/2001 προβλέπει την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων στους υπαλλήλους ή τα μέλη του λοιπού προσωπικού σε περίπτωση μη τηρήσεως των υποχρεώσεών τους που προβλέπονται από τον εν λόγω κανονισμό, είτε αυτή διαπράττεται εκ προθέσεως είτε εξ αμελείας.

Ο υπάλληλος που εμφανίζεται ως «αποδέκτης» δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του κανονισμού 45/2001 για να αποσπάσει προσωπικά δεδομένα ενός προσώπου, υπόκειται τόσο στο άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στις διατάξεις του κανονισμού 45/2001, ιδίως όσον αφορά την υποχρέωση που επιβάλλει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού, δυνάμει του οποίου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς, και η περαιτέρω επεξεργασία τους πρέπει να συμβιβάζεται με τους σκοπούς αυτούς.

(βλ. σκέψεις 88 και 90)

5. Η αιτιολογία μιας βλαπτικής αποφάσεως πρέπει να παρέχει στον δικαστή τη δυνατότητα να ασκήσει έλεγχο της νομιμότητάς της και στον ενδιαφερόμενο τα αναγκαία στοιχεία ώστε να γνωρίζει εάν η απόφαση είναι βάσιμη.

Το ζήτημα αν η αιτιολογία της αποφάσεως της ΑΔΑ με την οποία επιβάλλεται κύρωση ικανοποιεί τις απαιτήσεις αυτές πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο σε σχέση με το κείμενο της αποφάσεως, αλλά και σε σχέση με το γενικό πλαίσιο της, καθώς και με το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα. Συναφώς, καίτοι η ΑΔΑ πρέπει να επισημαίνει επακριβώς τα πραγματικά περιστατικά που έλαβε

υπόψη εις βάρος του υπαλλήλου, καθώς και τις εκτιμήσεις που την οδήγησαν να επιβάλει την επιλεγείσα κύρωση, εντούτοις δεν απαιτείται να πραγματοποιείται όλα τα πραγματικά και νομικά ζητήματα που προβλήθηκαν από τον ενδιαφερόμενο κατά τη διαδικασία.

(βλ. σκέψεις 112 και 113)

Παραπομπή:

ΔΔΔΕΕ: αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 2007, *Andreasen* κατά Επιτροπής, F-40/05, EU:F:2007:189, σκέψη 260, και της 17ης Ιουλίου 2012, *BG* κατά Διαμεσολαβητή, F-54/11, EU:F:2012:114, σκέψη 96, η οποία επικυρώθηκε κατ' αναίρεση με απόφαση της 22ας Μαΐου 2014, *BG* κατά Διαμεσολαβητή, T-406/12 P, EU:T:2014:273

6. Όσον αφορά την εκτίμηση κατά πόσον η επιβληθείσα πειθαρχική κύρωση είναι ανάλογη προς τη βαρύτητα των πράξεων που έχουν αποδειχθεί, καίτοι ο ΚΥΚ δεν προβλέπει σταθερή σχέση μεταξύ των πειθαρχικών κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 9 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ και των διαφόρων κατηγοριών παραπτώματων των υπαλλήλων, εντούτοις είναι γεγονός ότι το άρθρο 10 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ περιέχει ενδεικτικό κατάλογο των κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων των ελαφρυντικών ή επιβαρυντικών περιστάσεων της συμπεριφοράς του υπαλλήλου, τα οποία η ΑΔΑ πρέπει να λαμβάνει υπόψη για τον καθορισμό της βαρύτητας του παραπτώματος και τη λήψη αποφάσεως για την πειθαρχική κύρωση.

(βλ. σκέψη 118)